

Banc d'Experiències i Bones Pràctiques

TEATRE INFANTIL ACCESSIBLE

FITXA DIVULGATIVA. ANY EDICIÓ 2015

Accés a la cultura en igualtat de condicions

Promogut per: Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Ajuntament
de Barcelona

PRÀCTICA ACTUALITZADA
2019

Presentació

El projecte consisteix a incorporar la vessant de l'accessibilitat al teatre familiar de la ciutat. Basant-se en la programació ordinària de teatre familiar, facilita la introducció de recursos tècnics i humans que desenvolupen mesures de suport per als infants amb discapacitat sensorial. *Teatre Infantil Accessible* s'inicia l'any 2009 al Districte de Les Corts i, després d'una valoració positiva, s'amplia al Districte de l'Eixample. L'any 2013, el Sant Andreu Teatre s'afegeix a la proposta com a teatre de ciutat, que també programa teatre familiar, en aquest cas, amb mesures d'accessibilitat per a infants amb discapacitat auditiva. Amb la introducció de mesures d'accessibilitat, els infants amb discapacitat gaudeixen dels espectacles en igualtat de condicions que la resta del públic infantil. Les mesures inclouen el servei d'audiodescripció, la visita tàctil a l'escenografia de l'espectacle i al vestuari, la dotació d'emissores de freqüència modulada, el servei d'argumentació anticipativa, el servei de subtitulació i el servei d'interpretació en llengua de signes.

Aquesta pràctica està vinculada amb: persones amb discapacitat, infància, famílies, ciutat

El context

Des de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat s'ha promogut, en col·laboració amb l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, l'**accés** a la cultura per a les persones amb discapacitat, sobretot en l'àmbit dels teatres i museus. Fins l'any 2009 però, aquest treball s'havia desenvolupat sobretot per a persones adultes i, en canvi, no s'havia intervingut en l'àmbit del teatre **familiar**. El Projecte Teatre Infantil Accessible s'inicia vinculat a un equipament de barri, el Centre Cívic Les Corts, i es continua ampliant aquesta línia amb la incorporació del Centre Cívic Cotxeres Borrell. Tot i que a partir de la col·laboració amb aquests equipaments es busca arribar a les famílies dels barris de referència, cal esmentar que la difusió de les activitats del projecte es realitza a nivell de ciutat, amb la intenció d'arribar a totes les **entitats** representatives del col·lectiu beneficiari del projecte. El projecte valora la importància d'apropar activitats culturals **infantils** (com en aquest cas, el teatre) als infants amb discapacitat. El projecte s'ubica en un context on sovint les activitats estan dirigides especialment al col·lectiu en qüestió, i en canvi, existeixen menys iniciatives dirigides a intervenir en aquelles actuacions que es desenvolupen de

forma **ordinària** a la ciutat i que no resulten accessibles. Teatre Infantil Accessible treballa perquè tots els infants puguin participar en les activitats culturals de la ciutat, fent que aquestes s'ajustin a les seves necessitats.

Objectius i abast

L'**objectiu general** del projecte és millorar l'accés a la cultura dels infants amb discapacitat i les seves famílies.

Paral·lelament, i com a **objectius específics**, cal esmentar:

- Promoure activitats infantils inclusives.
- Fomentar la participació dels infants amb discapacitat en les activitats lúdiques culturals dels districtes.
- Fomentar la sensibilització de la ciutadania sobre les necessitats dels infants amb discapacitat.
- Fomentar la sensibilització de les diferents companyies teatrals i promotors culturals, sobre les necessitats dels infants amb discapacitat.

Pel que fa al **col·lectiu destinatari**, el projecte està dirigit a infants amb discapacitat sensorial i/o les seves famílies. El seu **abast** comprèn el nivell de ciutat, tot tenint en compte la vinculació amb els districtes i els equipaments de barris.

El procés d'implementació

a) Etapes

El projecte Teatre Infantil Accessible s'inicia l'any 2009 en el districte de Les Corts i s'amplia posteriorment a altres districtes i equipaments de la ciutat. La següent gràfica presenta les etapes d'implementació del projecte.

PRESENTACIÓ I DEFINICIÓ	PROGRAMACIÓ	SEGUIMENT I AVALUACIÓ
<p>1) Contrastació del projecte amb les entitats referents de l'àmbit de persones amb discapacitat.</p> <p>2) Presentació del projecte a la Direcció Serveis i Territori (districte) i al centre cívic implicats. Definició d'aspectes claus: finançament, coordinació.</p> <p>3) Presentació del projecte a equipaments i entitats col·laboradores en la difusió.</p>	<p>4) Programació de l'espectacle en coordinació i de forma conjunta amb el centre cívic o equipament on es desenvolupa l'activitat. La programació és, per regla general, de caràcter trimestral.</p>	<p>5) Reunions de seguiment i avaluació del projecte, de caràcter anual, amb els centres cívics i amb l'equip del Sant Andreu Teatre.</p> <p>6) Reunions internes de seguiment i avaluació del projecte en l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.</p>

b) Actors implicats

El programa Teatre Infantil Accessible està impulsat pel Servei de Promoció i Suport, de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat. Compta amb la col·laboració dels districtes de Les Corts i Eixample, el Centre Cívic Les Corts, el Centre Cívic Cotxeres Borrell, el Sant Andreu Teatre i un conjunt d'entitats. La següent gràfica sintetitza de forma esquemàtica l'univers d'actors implicats en el projecte.

c) Recursos

Els **recursos** utilitzats es dediquen fonamentalment a les mesures d'accessibilitat incorporades al teatre. El projecte compta amb diferents entitats especialistes en cada una d'aquestes mesures. D'una banda, la Fundació Tres Turons, que promou la inclusió de persones amb trastorn mental, proporciona el servei d'audiodescripció i la subtitulació. Cal esmentar que són els propis usuaris/es d'aquesta entitat qui desenvolupen aquest servei, després de rebre una formació específica sobre audiodescripcions i subtitulacions. D'altra banda, es compta amb empreses especialitzades en l'accessibilitat de persones amb discapacitat, com ara Àgils Comunicació i Serveis Integrals en Llengua de Signes (SILS). Finalment, cal esmentar que els espectacles es realitzen en els teatres dels centres cívics (Cotxeres Borrell i Les Corts) i el Sant Andreu Teatre, comptant així amb el seu personal per la difusió de l'espectacle, així com també per aspectes logístics (llums, so, organització del públic). En relació als recursos **materials**, cal destacar que en cada equipament el projecte disposa d'un equip de ràdio guies que actuen com a emissores de freqüència modulada, així com també permeten la traducció simultània pròpia de l'audiodescripció. Excepte en el Sant Andreu Teatre, on la pròpia sala està dotada d'anell magnètic. A nivell de recursos **pressupostaris**, el cost que assumeix cada districte per fer un espectacle accessible és d'aproximadament 1.300€.

Resultats

El projecte ha treballat en la formació d'un públic assistent al teatre accessible. Pel que fa al **col·lectiu destinatari**, un nombre important de famílies en les quals algun dels membres té una discapacitat sensorial coneix la programació de teatre familiar amb els recursos necessaris perquè en puguin gaudir. La programació de teatre accessible s'ha consolidat com a activitat regular a la ciutat, de manera trimestral i ampliant-se en moments puntuals de l'any, com el Nadal. Pel que fa a l'**entorn** i l'**organització** municipal, el projecte també ha aconseguit sensibilitzar el personal dels centres cívics i equipaments sobre les necessitats de les persones amb discapacitat sensorial. S'escullen espectacles idonis per incorporar-hi mesures d'accessibilitat, es realitza la difusió a les entitats representatives i s'acull les famílies el dia de l'espectacle. Per la seva banda, el projecte ha aconseguit que les companyies teatrals es familiaritzin amb les necessitats específiques que

implica tenir una discapacitat sensorial, i facilitin la incorporació de les mesures d'accessibilitat. Finalment, bona part de les mesures d'accessibilitat que s'incorporen als espectacles són visibles per al públic en general, tot afavorint que les persones assistents puguin sensibilitzar-se sobre la importància de certs ajustos perquè tothom pugui gaudir del teatre.

Aprentatge

Entre les **fortaleses** del projecte, destaca la capacitat per implicar els equipaments municipals de territori en atendre la diversitat de necessitats existents, així com per desenvolupar una nova línia de col·laboració amb les entitats. Cal esmentar també el caràcter dinàmic del projecte, que permet incorporar les necessitats detectades, i alhora, el seu grau d'estabilitat i consolidació, que afavoreix el seu coneixement entre el col·lectiu beneficiari.

Per la seva banda, entre les **dificultats** més importants cal esmentar el repte d'aconseguir una assistència continuada (sobretot del col·lectiu de persones cegues). Per fer-hi front, el projecte ha reforçat la col·laboració amb les entitats, incorporant activitats complementàries com ara un cafè tertúlia dirigit als pares i mares dels infants amb sordesa que assisteixen a l'espectacle. També s'han desenvolupat nous canals de comunicació amb el públic potencialment beneficiari del projecte.

Finalment, pel que fa a la **transferibilitat**, aquesta pràctica ha suposat una empenta més per part de l'Ajuntament de Barcelona per fer arribar la cultura a tots els infants en igualtat d'oportunitats. Prenent com a referència la programació regular de teatre accessible per a adults, el projecte ha impulsat que el teatre familiar també incorporés aquest caràcter de forma estable.

Informació pràctica

Promogut per: Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Professional o tècnic/a promotor/a inicial: Mireia Curto i Rex - 934132802 - mcurto@bcn.cat

Professional/tècnic o tècnica referent actual: Yolanda Anguita Seronellas – 934132799 –

yanguita@bcn.cat i Sandra Negredo – 934132788 - snegredo@bcn.cat

Documentació disponible:

Document	Tipus	Data
Projecte de teatre infantil accessible a l'Eixample	Document	01/12/2014
Projecte de teatre infantil accessible a Les Corts	Document	01/12/2014
Fulletó de difusió d'un l'espectacle a l'Eixample	Document	-
Fulletó de difusió d'un l'espectacle a Les Corts	Document	-
Cartell difusió espectacles	Document	Primavera 2017

Annex. Actualitzacions

A octubre del 2017

Evolució

A l'actualitat el projecte es continua desenvolupant de manera similar a com està descrit a la pràctica. No hi ha hagut canvis substancials des de l'inici.

On sí que hi ha hagut una evolució ha estat en la fase de la difusió: s'ha creat nou material de difusió (cartells i fulletons) i s'ha donat a conèixer a nous serveis i equipaments.